

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. XXXI. Alimenta sicut medicamenta sumenda; magnum illum esse, quisquis non rapitur aliquantum extra metas necessitatis, se talem non esse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

stittatis perpetuæ inspirando, quod S. D. statim à sua conversione amplexus est, & tum presbyter, tum Episcopus, sive Sacramenti divini dispensator, castissime observavit, ita ut teste Possidio, *fœminarum intra domum suam nullam conversari sit passus, ne quidem germanam sororem, nec patris sui filias, nec unquam solus cum fœmina sine testibus sermonem contulerit*: admirando castitatis exemplo, quo omnem prioris vitæ licentiam compensavit. Viderint hæretici, qui castitatem abominantur, & ministris quoque verbi divini conjugium præceptum volunt, utrum ipsi spiritum Dei habeant, an potius S. Augustinus.

In vita 6.
26.

2. Admiranda est S. D. humilitas, qui id, quod est maximæ verecundiæ, etsi nullius sit culpæ, de se confiteri non dubitavit. Quem imitantur, timorati, in confessione humiliter exponentes, si quas illusiones nocturnas passi sunt, ut forte si negligentius in ejiciendis iis sordibus, jam expergefacti se gessissent, culpam illam expient.
3. Triplex hac in re documentum S. D. suggerit. I. Vt evigilantes doleamus. II. Vt postquam advertimus nos in culpa non esse, mox ad conscientiæ quietem redeamus. III. Vt Deum pro liberatione rogemus. Serviet hymnus ille: *Te lucis ante terminum &c.* quem quotidie sub cubitum recitare adversus hanc infirmitatem consultum est.

CAP. XXXI.

Alimenta sicut medicamenta sumenda; magnum illum esse, quisquis non rapitur aliquantum extra metas necessitatis; se talem non esse.

1. **E**st alia malitia diei, quæ utinam sufficiat ei! Reficimus enim quotidianas ruinas corporis edendo & bibendo, priusquam escas & ventrem destruas:
cum

a cum occideris indigentiam meam fatietate mirifica, & corruptibile hoc indueris in corruptione sempiterna. Nunc autem suavis est mihi necessitas, & adversus istam suavitatem pugno, ne capiar, & quotidianum bellum gero jejuniis, sapius in servitutum redigens corpus meum, & dolores mei voluptate pelluntur. Nam fames & fitis, quidam dolores sunt. Vrunt, & sicut febris necant, nisi alimentorum medicina succurrat. Quæ quoniam præsto est, ex consolatione munerum tuorum, in quibus nostræ infirmitati terra, & aqua, & cœlum serviunt, calamitates delitiæ vocantur. Hoc me docuisti, ut quemadmodum medicamenta, sic alimenta sumpturus accedam.

2. Sed dum ad quietem fatietatis ex indigentia molestia transeo, in ipso transitu mihi insidiatur laqueus concupiscentiæ. Ipse enim transitus, voluptas est: & non est alius, qua transeat, quam qua transire cogit necessitas. Et cum salus sit causa edendi ac bibendi, adjungit se tanquam pedissequa, periculosa jucunditas: & plerumque præire conatur, ut ejus causa fiat, quod salutis causa me facere vel dico, vel volo. Nec idem modus utriusque est. Nam *b* quod salutis fatis est, delectationi parum est. Et sæpe incertum fit, utrum adhuc necessaria corporis cura subsidium petat, an voluptuaria cupiditatis fallacia ministerium suppetat. Ad hoc incertum hilarescit infelix anima, & in eo præparat excusationis patrociniū: gaudens non apparere, quod fatis sit moderationi valetudinis, ut obtentu salutis, obumbret negotium voluptatis.

3. His

3. His tentationibus quotidie conor resistere, & invoco dexteram tuam ad salutem meam, & ad te refero ætus meos: quia consilium mihi de hac re nondum stat. Audio vocem iubentis Dei mei: *Non graventur corda vestra, in crapula & ebrietate.* Ebrietas longe est à me, misereberis, ne appropinquet mihi. Crapula autem nonnunquam surrepit seruo tuo, misereberis, ut longe fiat à me. *Nemo enim potest esse continens, nisi tu des.* Multa nobis orantibus tribuis, & quicquid boni, antequam oremus, accipimus, à te accipimus & ut hoc postea cognosceremus, à te accipimus. Ebriosos à te sobrios factos, ego novi. Ergo à te factum est, ut hoc non essent, qui nunquam fuerunt: à quo etiam factum est, ut hoc non semper essent, qui fuerunt: quo etiam factum est, ut scirent utrique, à quo factum est.

4. Audivi & aliam vocem tuam: *Post concupiscentias tuas non eas, & à voluntate tua avertere.* Audivi & illam ex munere tuo, quam multum amavi: *Neque si manducaverimus, abundabimus: neque si non manducaverimus, deerit nobis.* Hoc est dicere: nec illa res me copiosum faciet, nec illa ærumnosum. Audivi & alteram: *Ego enim didici, in quibus sum, sufficiens esse; & abundare novi, & penuriam pati novi.* *Omnia possum in eo, qui me confortat.* Ecce miles castrorum cœlestium, non pulvis, quod nos sumus: sed memento Domine, quia pulvis sumus, & de pulvere fecisti hominem, & perierat, & inventus est. Nec ille in se potuit, quia itidem pulvis fuit, quem talia dicentem afflatu tuæ inspirationis adamavi. *Omnia possum, inquit, in eo, qui me confortat.* Conforta

S me,

LUC. 21.

34.

Sap. 3, 21.

Eccl. 18,

30.

1 Cor. 8,

9.

Phil. 4, 12.

Gen. 3,

19.

LUC. 15.

Phil. 4,

12.

me, ut possim. Da quod jubes, & jube quod vis. Iste se accepisse confitetur, & quod gloriatur, in Domino gloriatur. *Audivi alium rogantem ut accipiat: Aufer à me, inquit, concupiscentias ventris. Vnde apparet sancte Deus meus te dare, cum fit, quod imperas fieri.*

1 Cor. 1, 31. Eccl. 23, 6. Tit. 1, 15. Docuisti me pater bone, *omnia munda mundis. Sed malum esse homini, qui per offensionem manducat; & omnem creaturam tuam bonam esse, nihilque abjiciendum, quod cum gratiarum actione percipitur; & quia esca nos non commendat Deo, & ut*

1 Tim. 4, 4. *1 Cor. 8, 8.* *Col. 2, 16.* *Rom. 14.* nemo nos judicet in cibo, aut in potu, & ut qui manducat non manducantem non spernat, & qui non manducat, manducantem non judicet. Didici hæc, gratias tibi, laudes tibi Deo meo, magistro meo, pulsatori aurium mearum, illustratori cordis mei. Eripe me ab omni tentatione.

6. Non xgo immunditiam obsonii timo, sed immunditiam cupiditatis. Scio *Gen. 9, 2.* *3 Reg. 17, 6.* *Matt. 3, 4.* Noë omne carnis genus, quod cibo esset usui, manducare permissum; Heliam cibo carnis refectum; Ioannem mirabili abstinentia præditum, animalibus, hoc est, locustis in escam cedentibus, non fuisse pollutum. Et scio Esau lenticulæ concupiscentia deceptum, & David propter aquæ desiderium, à seipso reprehensum; & regem nostrum non de carne, sed de pane esse tentatum. Ideoque & populus in eremo, non quia carnes desideravit, sed quia escæ desiderio adversus Dominum murmuravit, meruit improbari. In his ergo tentationibus positus, certo quotidie adversus concupiscentiam manducandi & bibendi. Non enim est, quod semel præcidere, & ulterius non attingere decernam, sicut de concubi-

ru

tu potui. Itaque fræni gutturis, temperata relaxatione & constrictione tenendi sunt. Et quis est Domine, qui non rapiatur aliquantulū extra metas necessitatis? Quisquis est, magnus est, magnificet nomen tuum. Ego autem non sum, quia peccator homo sum. Sed & ego magnifico nomen tuum, & *interpellat te pro peccatis meis*, qui vicit seculum, numerans me inter infirma membra corporis sui, quia & *imperfectum meum viderunt oculi tui*, & *in libro tuo omnes scribentur*.

Rom. 8,
34.

Pfal. 138,
16.

NOTÆ.

- a *Cum occideris indigentiam*) satiaveris appetitum meum immensa dulcedine tua, aut abstuleris in morte, omnem cibi ac potus necessitatem.
- b *Quod saluti satis est, delectationi parum est*) Ipsa hæc nos modum necessitatis sentire non sinit, & ipsum limitem procuranda salutis (si qua adsint delectabilia) rapiendo abscondit & transilit: putantibus nobis satis non esse, quod satis est, dum libenter ejus provocationibus ducimur, existimantes nos adhuc agere negotium valetudinis, cum agamus potius voluptatis. Ita nescit cupiditas, ubi finiatur necessitas, ait alibi S. D.
- c *Non ego immunditiam obsonii timeo*) nullum enim obsonium per se immundum est, nec conquinat hominem nisi per legem justam vetetur; quo modo Deus prohibuit Adam & Evæ esum pomi, & Ecclesia carnes in quadragesima, aliisque quibusdam diebus.

I. 4. contra
Iul. c. 14.

V S V S.

I. Magnum Sobrietatis & temperantiæ stimulum S. D. subdit. I. Dum demonstrat alimenta esse medicamenta. Nullus æger, nisi insanit, plus de pharmacis sumit, quam sanitati conducit; neque nobis ergo plus de cibo & potu sumendum, quam necessitas postulat. II. Idem suadet S. Scriptura luculentis monitis, quæ iuvabit expendere.

S 2

III, In.

In vit.
c. 22.

- III. Invitat exemplo S. Pauli, imo & suo, domabat enim gulam jejuniis frequentibus, ut hic testatur. *Mensa autem utebatur frugali & parca, qua inter olera & legumina, aliquando carnes propter hospites, vel quosque infirmiores continebat, uti refert Possid.*
2. Difficillimum est mensuram necessitatis, in cibo & potu invenire ac tenere. S. D. etsi fateatur consilium sibi hac de re nondum stetisse, aliqua tamen ejus reperiendæ media suggerit. I. Jejunium, & reliquam corporis mortificationem. II. Tentationum gulæ, cum ea appetitum allicit, quotidianam repressionem. III. Orationem, & divini auxilii ardentem implorationem. S. Ignatius in libello *Exercitationum* utiles aliquot regulas tradidit, ad Victum recte temperandum, & mensuram naturæ debitam inveniendam.
3. Gula non solum reprimenda est in cibis delicatioribus, sed vilioribus quoque, quod S. D. eorum exemplis suadet, qui immoderato lenticulæ, aut aquæ usu deliquerunt.

C A P. XXXII.

Illecebra odorum se non nimis tangi, sæpe tamen occultos affectus per experientiam manifestari.

1. **D**E illecebra odorum, non fatago nimis. Cum absunt, non requiro: cum adsunt, non respuo, paratus etiam eis semper carere. Ita mihi videor; forsitan fallor. Sunt enim & istæ plangendæ tenebræ, in quibus me latet facultas mea, quæ in me est: ut animus meus de viribus suis ipse se interrogans, non facile sibi credendum existimet: quia & quod nunc inest, plerunque occultum est, nisi experientia manifestetur. Et nemo securus esse debet in ista vita, quæ
- Job. 1, 1. *tota tentatio nominatur: utrum qui fieri potuit*